

Cvičení 7 - řešení

a.) Přeložte věty z latiny a určete mluvnické kategorie u substantiv (pád, číslo a rod), adjektiv (pád, číslo a rod) a sloves (osobu, číslo, způsob, čas a rod):

Femina statuum pulchram plebano docto donabat.

Pro překlad skládáme: Femina donabat pulchram statuum docto plebano. *Žena darovala krásnou sochu učenému knězi.*

femina – nom. sg. f.

statuum – ak. sg. f.

pulchram – ak. sg. f.

plebano – dat. sg. m.

docto – dat. sg. m.

donabat – 3. os. sg. ind. impf. akt.

Poetae clari de anima cantant.

Pro překlad skládáme: Clari poetae cantant de anima. *Slavní básníci zpívají (skládají básně) o duši.*

poetae – nom. pl. m. (poeta se však skloňuje jako statua)

clari – nom. pl. m.

de – předložka s abl.

anima – abl. sg. f.

cantant – 3. os. pl. ind. prez. akt.

Fabrica ecclesiae longae inchoabatur.

Pro překlad skládáme: Inchoabatur fabrica longae ecclesiae. *Započala se stavba dlouhého kostela.*

inchoabatur – 3. os. sg. ind. impf. pas.

fabrica – nom. sg. f.

longae – gen. sg. f.

ecclesiae – gen. sg. f.

b) Přeložte do latiny:

Úzké brány s vysokými sloupy jsou zdobeny rudými růžemi.

Portae angustae cum columnis altis rosis rubris ornantur.

1/ jsou zdobeny – ornantur – 3. os. pl. ind. prez. pas. – přísudek vyžaduje podmět v nominativu plurálu

2/ Kdo, co je zdočen? – portae angustae - substantivum a adjektivum se musí shodovat v rodě, pádě a čísle.

3/ Jaké brány? – cum columnis altis (předložka cum se pojí s ablativem), substantivum a adjektivum se musí shodovat v rodě, pádě a čísle

4/ Čím jsou brány zdobeny? rosis rubris, substantivum a adjektivum se musí shodovat v rodě, pádě a čísle.

Dobry pán chválil malého chlapce.

Vir bonus puerum parvum laudabat.

1/ chválil - laudabat – 3. os. sg. ind. impf. akt. – přísudek vyžaduje podmět v nominativu singuláru.

2/ Kdo, co chválil? vir bonus – substantivum a adjektivum se musí shodovat v rodě, pádě a čísle.

3/ Koho, co chválil? puerum parvum - substantivum a adjektivum se musí shodovat v rodě, pádě a čísle

Stavba úzké kaple uvnitř dlouhého kostela začala.

Fabrica sacelli angusti intra ecclesiam longam inchoabatur.

1/ Stavba začala – to je byla započata je pasivum – inchoabatur – 3. os. sg. ind. impf. pas., přísudek vyžaduje podmět v nominativu singuláru.

2/ Kdo, co byl započat? fabrica

3/ Stavba koho, čeho? sacelli angusti - substantivum a adjektivum se musí shodovat v rodě, pádě a čísle.

4/ Kde byla stavba započata? – intra ecclesiam longam (předložka intra se pojí s akuzativem), substantivum a adjektivum se musí shodovat v rodě, pádě a čísle.